

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Švehly a soudců JUDr. Pavla Tůmy, Ph.D. a JUDr. Michala Mědílka v právní věci

žalobce: E.ON Distribuce, a.s., IČO 28085400,

se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, 370 49 České Budějovice,

za účasti: 1) [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem [adresa]

2) [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem [adresa],

o žalobě podle části páté o.s.ř., o přezkoumání rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Pelhřimov ze dne 2.11.2016, č.j. V-5032/2016-304, o vklad práva odpovídajícího věcnému břemenu, o odvolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře ze dne 9. února 2017, č.j. 15C 35/2016-44,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se mění tak, že se povoluje vklad práva odpovídajícího věcnému břemenu - osobní služebnosti inženýrské sítě podle smlouvy o zřízení věcného břemena ze dne 15.7.2016, č. JH -014330029489/010, uzavřené mezi oprávněným z věcného břemena E. ON Distribuce, a.s., IČO: 280 85 400, se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, 370 49 České Budějovice a povinnými z věcného břemena xxx, [rodné číslo], bytem xxxxx a xxxx, [rodné číslo], bytem xxxx, ve prospěch oprávněného z věcného břemena k pozemku parc. č. 222/7 v k. ú. Chlovy v rozsahu dle geometrického plánu pro vymezení rozsahu věcného břemena k části pozemku č. 31-679/2015, vyhotoveného Fiera, a. s., Mládežnická 146/IV, 377 01 Jindřichův Hradec, který ověřil úředně oprávněný zeměměřický inženýr Ing. [jméno] [příjmení] dne 2. října 2015, číslo 1298 A/2015, s jehož očíslováním parcel vyslovil souhlas Katastrální úřad pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Pelhřimov jeho zaměstnankyní Ing. [jméno] [příjmení] dne 8. 10. 2015, PGP -871/2015-304.

II. Tímto rozsudkem se nahrazuje rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Pelhřimov ze dne 2. listopadu 2016, č.j. V-5032/2016-304.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou k soudu prvního stupně dne 24.11.2016 podle části páté o.s.ř. domáhal, aby rozsudkem soudu bylo nahrazeno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrálního pracoviště Pelhřimov ze dne 2. listopadu 2016, č.j. V-5032/2016-304 a byl povolen vklad věcného břemena – služebnosti inženýrské sítě do katastru na základě uzavřené smlouvy o zřízení věcného břemena ze dne 15.7.2016, č. JH -014330029489/010.

2. Účastníci 1) a 2) se k žalobě nevyjádřili.

3. Soud prvního stupně rozsudkem ze dne 9.2.2017, č.j. 15C 35/2016-44 žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

4. Vyšel ze skutkového zjištění, že dne 22.8.2016 podal žalobce ke Katastrálnímu úřadu pro Vysočinu, Katastrálnímu pracovišti v Pelhřimově návrh na vklad věcného břemena dle smlouvy č. JH -014330029489/010 spočívajícího v právu žalobce jako oprávněného z věcného břemena zřídit, provozovat, opravovat a udržovat distribuční soustavu, tj. venkovní vedení VN, na zatíženém poz. parc. č. 222/7 v k. ú. Chlovy. Katastrální úřad rozhodnutím ze dne 2. listopadu 2016, č.j. V-5032/2016-304 návrh na vklad věcného břemena zamítl, když dospěl k závěru, že smlouva o zřízení věcného břemena k poz. parc. č. 222/7 v k. ú. Chlovy byla předložena ve dvou vyhotoveních s tím, že žádná z těchto smluv nebyla opatřena podpisem všech účastníků smlouvy. Z uvedeného důvodu nebyly splněny podmínky pro povolení vkladu věcného břemena, neboť dle § 17 odst. 1 písm. c) zákona č. 256/2013 Sb., katastrální zákon nebylo právní jednání učiněno v předepsané formě a dle § 17 odst. 1 písm. b) téhož zákona chyběl projev vůle účastníků smlouvy na téže listině.

5. Pokud jde o právní posouzení věci, soud prvního stupně se zcela ztotožnil se závěry učiněnými správním orgánem, zejména pokud je o standardní a dlouhodobě ustálený výklad § 561 odst. 2 občanského zákoníku, který je pro posouzení dané věci rozhodující. Dospěl k závěru, že meritum daného případu stojí na posouzení, zda projevy vůle smluvních stran jsou na téže listině a z toho hlediska je situace jednoznačná. V řízení bylo prokázáno, že projev vůle účastníků smlouvy nebyl učiněn na jedné listině, ale každý z povinných z věcného břemena podepisoval jinou smlouvu. Tím bylo popřeno základní a současně zásadní právní východisko, z něhož nelze ustoupit, protože by bylo popřeno jedno ze základních pravidel pro právní jednání při uzavírání smluv, které je nyní uvedeno v § 561 odst. 2 občanského zákoníku. Za situace, kdy se projevy vůle smluvních stran nesetkaly na jedné listině, nelze návrhu na vklad věcného břemena vyhovět. Vzhledem k tomu, že katastrální úřad rozhodl ve věci správně, soud prvního stupně žalobu z důvodu dle § 250i o.s.ř. zamítl.

6. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud prvního stupně dle § 142 odst. 1 a § 245 o.s.ř. za situace, kdy úspěšným účastníkům řízení žádné náklady nevznikly.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonem stanovené lhůtě odvolání žalobce. Namítal, že rozsudek soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Nebyl srozuměn se závěrem soudu prvního stupně, že podpisy všech účastníků smlouvy o zřízení věcného břemena nebyly učiněny na jedné a téže listině; naopak zastával názor, že tato podmínka byla splněna, neboť k návrhu na vklad práva věcného břemena byla předložena smlouva o zřízení věcného břemena jako jedna listina sestávající ze dvou vyhotovení zcela identického znění smlouvy. Na jednom vyhotovení smlouvy byl úředně ověřený podpis [jméno] [příjmení] a na druhém vyhotovení úředně ověřený podpis [jméno] [příjmení] a dále geometrický plán pro vyznačení věcného břemena jako

nedílné součásti této jedné listiny. Vkladová listina byla dohromady pevně sešita a opatřena samolepkou„ E.ON“. [příjmení] [jméno] [příjmení] byl na straně 5. a podpis [jméno] [příjmení] byl na straně 10. U podpisů obou účastníků řízení byl podpis zmocněnce žalobce jako oprávněné osoby z věcného břemena. V záhlaví obou částí smluv byli všichni účastníci zcela přesně identifikováni a v obou částech textu byl zcela přesně identifikován spoluvlastnický podíl obou účastníků řízení na dotčené nemovitosti. Předložená listina byla ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) z. č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí listinou, na jejímž základě lze zapsat právo do katastru. Tato listina tak splňovala požadované náležitosti, byla určitá, konkrétní, vymezovala jedno právní jednání, kterým je zřízení věcného břemena, obsahově odůvodňovala navrhovaný vklad a byla učiněna i v předepsané formě. Navrhoval, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že vklad práva věcného břemena povolí a svým rozsudkem nahradí rozhodnutí správního orgánu.

8. Účastníci řízení se k odvolání žalobce nevyjádřili.

9. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo dle § 212 a § 212a odst. 2, 3 a 5 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobce nelze upřít důvodnost.

10. Podle § 17 odst. 1 písm. a), b) a c) z. č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve vkladovém řízení katastrální úřad zkoumá u vkladové listiny, která je soukromou listinou, zda a) splňuje náležitosti listiny pro zápis do katastru, b) její obsah odůvodňuje navrhovaný vklad a c) právní jednání je učiněno v předepsané formě.

11. Podle § 555 odst. 1 občanského zákoníku právní jednání se posuzuje podle svého obsahu.

12. Podle § 560 občanského zákoníku písemnou formu vyžaduje právní jednání, kterým se zřizuje nebo převádí věcné právo k nemovité věci, jakož i právní jednání, kterým se takové právo mění nebo ruší.

13. Podle § 561 odst. 1 věta prvá a odst. 2 občanského zákoníku k platnosti právního jednání učiněného v písemné formě se vyžaduje podpis jednajícího. Jedná-li více osob, vyžadují se jejich projevy na téže listině při právním jednání, kterým se zřizuje nebo převádí věcné právo k nemovité věci, anebo kterým se takové právo mění nebo ruší.

14. V poměrech projednávané věci se jedná především o posouzení, zda předmětná smlouva o zřízení věcného břemena jako listina, jíž žalobce svůj návrh dokládá, odůvodňuje svým obsahem navrhovaný vklad ve smyslu § 17 odst. 1 z. č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí. Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně dovodil, že se jedná o listinu, která vklad práva věcného břemena umožňuje, neboť ze strany žalobce učiněná oferta byla akceptována účastníky řízení 1) a 2), když oba svůj jednoznačný projev vůle učinili na shora uvedené listině.

15. Na základě shora uvedených důvodů dospěl odvolací soud závěru, že bylo zjevně vůlí žalobce jako oprávněného z věcného břemena a účastníků řízení 1) a 2) jako povinných z věcného břemena smlouvu o zřízení věcného břemena shora blíže popsanou uzavřít. Z obsahu předmětné smlouvy o zřízení věcného břemena ani z jakýchkoli jiných souvisejících skutečností nelze dovodit nic o tom, že bylo vůlí stran předmětné smlouvy se jejímu uzavření jakkoli protivit. Pokud správní orgán i soud prvního stupně shodně dovodily, že smlouvu o zřízení věcného břemena netvoří jedna listina, ale listiny dvě a stejně tak je tomu, pokud jde o vlastnoruční podpisy této smlouvy žalobcem a účastníky řízení 1) a 2), které by měly být na dvou různých listinách, odvolací soud tento názor nesdílí a považuje jej za přepjatý formalismus. Nelze přehlédnout, že smlouva o zřízení věcného břemena ze dne 15.7.2016, č. JH -014330029489/010 byla předložena příslušnému katastrálnímu pracovišti s návrhem na vklad věcného břemena jako celek dne 22. 8. 2016 a splňovala všechny zákonem požadované náležitosti. Její součástí byl shora blíže popsaný geometrický plán a obsahovala jak podpis oprávněného z věcného břemena, tak i osob povinných z věcného břemena. Vlastnoruční podpis povinné 2) z věcného břemena [jméno] [příjmení] byl ověřen příslušným

správním orgánem dne 1.7.2016 a podpis povinného 1) z věcného břemena [jméno] [příjmení] byl ověřen dne 15.7.2016. Lze tedy uzavřít, že tímto dnem byla předmětná smlouva řádně uzavřena.

16. S ohledem na shora uvedené důvody odvolací soud dospěl k závěru, že nedostatek předmětného návrhu na vklad ve smyslu § 17 odst. 1 písm. a), b) či c) z.č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, tedy že by shora uvedená litina nesplňovala náležitosti pro zápis do katastru, že by obsah vkladové listiny neodůvodňoval navrhovaný vklad z důvodu neurčitosti či nesrozumitelnosti nebo, že právní jednání nebylo učiněno v předepsané formě, v projednávané věci není dán.

17. Proto postupoval odvolací soud v souladu s § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. za použití § 250j o.s.ř. a rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobě vyhověl a současně svým rozsudkem nahradil rozhodnutí správního orgánu.

18. Vzhledem k tomu, že soud odvolací změnil rozsudek soudu prvního stupně, postupem dle § 224 odst. 2, § 142 odst. 1 a § 151 odst. 1 o.s.ř. nově rozhodl o nákladech řízení před soudem prvního stupně s přihlédnutím k nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 23.8.2012, sp.zn. I. ÚS 2505/11. Je třeba vyjít z toho, že vkladové řízení vedené katastrálním úřadem je řízením solučním, jehož účastníci nemají protichůdné postavení (nejsou ve sporu). Soluční povaha vkladového řízení pojmově vylučuje aplikaci ustanovení § 142 o.s.ř. při posuzování náhrady nákladů řízení.

19. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud dle § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 a § 151 odst. 1 o.s.ř., a to ze stejných důvodů jako v případě náhrady nákladů řízení před soudem prvního stupně.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné za podmínek uvedených v § 237 o.s.ř. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozsudku odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně. O přípustnosti dovolání rozhoduje podle § 239 o.s.ř. pouze dovolací soud.

Praha 31. května 2018

JUDr. Jiří Švehla
předsedkyně senátu